مجسمه

لیکوال : ارش ننګیال

Ketabton.com
www.samsoor.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ!

.زما غمځپلو او دردېدلو خوېندو ، وروڼو ته چې په تاند ماشومتوب کې يې د پلار جان او مورنۍ د جنازې بازو ته راسره اوږه ورکړه او د غه له تحمله وتي غمونه يې راسره ووېشل ! !

د آرش عمر ستاسو ! ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند کیسه ده

ژوند کیسه ده، ژوند په زړه پورې ناول دی، ښکلی رومان دی او ژوند داستان دی، پیل لري، پای لري، کرکټرونه، تصویرونه، تراژدي، مینه، تلوسه، ټکرونه فقد په معیار برابر ژانر دی، خو چې څوک پیدا شي ویې لیکې او ویې لیکې. ایا همداسې نه ده؟

ډېر ځله کیسه د ژوند تخلیق وي، یا هم په بله مانا چې ځینې حادثې د طبعت تخلیق وي، چې هنرمندیې یوازې دتورو ځېلوونکی وی.

نو زه هم دا ځل د تخیل په لوړه څوکه ناست یم او د ژوند ننداره کوم، که د ژوند له درونده پټې مې لړه دمه کړې، نو په بیړه مې لیکلې اوخوندي کړې ده !

ځینې خاطرې بوله اوځینې د سترګولیدلی حال، چې هرڅه دي ما د ګوښه منلې اوژوند ته مې له هر خوا کتلي.

هسې خو تاسوته مالومه ده چې موږ د جنګ په ډګر کې رالوي شوي یو او د جنګ په ډګر کې مو جونګړې دي، دلته ویرونه دي، دلته اوښکې دي، موږ لا د خالق په قدرت جوړه ښکلې ارته نړۍ کې هیڅ هم نه دي لیدلي او هیڅ مو نه دي څکلي، زموږ خو یو لاس کې توره او بل لاس کې ډوډۍ ده، د قلم په چلولو سم نه یو بلد.

خیر ! هرڅه چې دي خو ما کوښښ کړی چې د کیسې بڼه ورکړم.

د ډالر کیسې د لیکلو پر مهال مې ګوتې رپېدې، چنده هم زما د کلي کور کیسه ده، (چې د دواړو جنازوکې مې برخه اخیستې ده)

مجسی پورې خو ان زموږ ژوند تړلی و، مبایل دمینې راډیو د یوې اوربدونکې د ژوند کیسه ده، د۱۰۰ عاجل نمبر کیسې سوژه هم ربښتینې ده. دوه درې کیسې پکې فولکوریکې هم شته.

ما دغه هڅه کړې، دا چې لوستونکي او مینوال یې څنګه ارزوي ددوی خوښه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای کې .... ټولنې نه نړۍ مننه چې زما خورې ورې لیکنې یې د چاپ په ګاڼه سمبال کړې او تر تاسو درنو یې دررسولې !

له تاسو درنو لوستونکو نه هم نړۍ مننه کوم چې زما د هرکتاب هرکلی مو کړی او خپل قیمتي وخت مو پرې ضایع کړی.

تاسو یاست چې موږ یو که تاسو نه یاست موږ هم نه یو !

ستاسو ورور آرش ننګیال، ننګرهار ، مینه راډیو

2012/ 07/ 20

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجسمه

بې هنره خلک د بې میوو ونو په شان دي

همدا چې مجاهیدنو د ډاکټر نجیب الله واکمنۍ رنګه کړه، بارو بېسترې مو وتړلې او کلي ته روان شولو.

کلیوالو به د ښار خلکو ته کومونستان ویلو او ښاریانو به کلیوالو ته اشرار، بس د هر چا لاس کې ټاپه وه ! چې په چا یې خوښه وه لګوله یې.

له وېرې سره، سره د کلي لار مو لنډوله !

د کډې (لارۍ) مو د کلي مخ ته په خوړ کې ودرېده او په بیړه، بیړه مو توکې کته کول، چې نا څاپه د یو بهرني شعار د نیمې تنې مجسمه چې پلار ته مې له هېواده بهر په یوې لوې غونډې کې له نغدي جایزې سره ورکړل شوې وه، راولېده.

په وارخطايۍ مې په یو څادر کې راتاوه کړه او په منډه کور ته روان شوم.

کله مې چې مشر ورور زما تخرګ کې مجسمه ولیده سخت په قهر شو، نژدې یې وهلی وم، چې ولې مو له کابل نه دا لعنتي مجسمه له ځانه سره راوړې ده، خلک به وایي چې دا هم د (لیلن) مجسمه ده؟ له واره یې امر وکه چې همدا شېبه یې د کلي په لوې ویالې کې واچوم، همدا سې مې وکړل، ما او د تره ځومۍ مې په منډه ویالې ته لاړو، مجسمه مو په ویالې کې واچوله او کورته راغلو.

شاوخوا یو، یونیم کال وروړسته، یوه ورځ په کلي کې اوازه خپره شوه چې ګل محمد چې د کلي ډېر غریب سړی و، یو ډیر قیمتي د سرو زرو (بت) پیدا کړی دی.

له دې خبر سره، هر سهار به د ګل محمد د کور تر مخ ډله، ډله خلک ولاړ وو، نادیده پرې بولي لګېده، چا به پینځه لکه نادیه اخیسته او چا به لس او دولس لکه روپۍ خو، ګل محمد په میلیون هم نه ورکوله، هغه ویل چې (شی) سوچه سره زر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله خو به له سره منکر شو ، چې هيڅ يې هم نه دي پيدا کړي، خو خلکو چېرته پرېښوده ، له بلې خوا د ښځو لپاره هم ښه ميله او اند ېښنه پيدا شوې وه ، ډلې ، ډلې ښځې به يې کور ته ورتلې، په ظاهره به يې شکرونه کول چې د ټول عمر غريبي يې ختمه شوه او زامن يې خداى پاک ورسول، خو په زړونو کې به يې خداى خبر څه، څه ويل؟

کرا ، کرا خبره لوېده ان پاکستاني سوداګر هم خبر شول، مخکې تر دې د ګل محمد دوى په دېره کې هيڅ کله کوم ميلمه نه و ليدلى شوى، خو اوس يې بانډار ښه ګرم و ، شاوخوا نوى کټونه ايښي وو او د ممپليو او ګوړې چايونه را روان و.

زه او زما ملګري به ځانونو ته په قهر وو ، چې دې ويالې کې خو موږ هم هره ورځ لامبل، نو ولې موږ دا خزانه پيدا نه کړه؟

د کلي په وياله کې سم غوبل شروع شوى و ، غټ او وړوکي ورته کميسونه ويستل، خو يوه ورځ د بت يا مجسې اوازه بل ډول شوه ، په منډه د ګل محمد دوى کور ته ورغلو ، ګورو چې يوه ډله خلک د کور مخ ته په چوتره کې ناست دي او خندا ګاندې دي، همدا چې ورسېدو ګورو چې مجسمه ، د تجار په لاس کې ده او زر کلداري يې ورته نيولي دي، خو ګل محمد لکه ټپي مار په ځان کې تاوېده ، همدا چې مجسمې ته زير شوم په بيړه مې د تره ځوى ته وکتل دواړه په سترګو کې مسک شو ، ځکه دا هغه د ميسو مجسمه وه چې موږ په وياله کې اچولې وه.

آرش ننګيال-مينه ارډيو

2010/ 12/ 16

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه يې پېژنم ! ! !

په ۱۳۵۲\۱۱\۱ کال د لغمان ولايت د بسرام په کلي کې، د نوښتګر شاعراو ليکوال اروابښاد محمد اسحاق ننګيال په بڼ کې يو ګل وغوړېد ، چې نوم يې پرې آرش کېښود.

ننګيال صيب خپل نازولی ګل ډير ښه وروزه او د زده کړې لپاره يې د کابل ښار د شاشهيد په ښوونځي کې شامل کړ، لومړنۍ زده کړې يې په ياد ښوونځي کې تر سره کړې.

په ۱۳۷۱ کال کې کله چې کابل لوټ او تالا شو نو مشر ننګيال صيب لکه نور کابل ميشتي کډې کولو ته اړشو او بېرته لغمان ته ولاړل.

آرش هلته د شهيد مولوي حبيب الرحمن په ليسه کې شامل شو، په ۱۳۷۵ کال له نومورې ليسې نه فارغ شو، په همدغو کلونو کې د دغه ګل ملیار (اروابښاد محمد اسحاق ننګيال) له دې فاني او نيمګړې نړۍ څخه سترګې پټې کړې او خپل نازولی ګل يې يوائې پرېښود، د بڼ د نوروګلانو روزل هم ارش ننګيال ته ور په غاړه شول، نومړی د دغه بڼ وړوکی مليار شو.

دده مليارېدو ته ډير وخت پاتې و، خو د خزان راتګ دې ته مجبور کړ چې د منی له توندو سيليو نه نورګلان وژغوري، له همدې امله ورنه لوړې زدکړې نيمګړې پاتې شوې، د مجبوری او بېوسۍ تندو څپو دې ته اړ کړ چې ايران او پاکستان ته مسافر شي، د مسافرۍ په ديار کې تر څو کلونو تيرولو وروسته نومړی بېرته خپل هېواد ته راستون شو.

په۱۳۸۱ کال کې په ننګرهار کې د کليد مجلې د ويش د برخې مرستيال مقرر شو، ارش يوائې په دغه کار بسنه ونه کړه، ادبی هڅو ته يې ملا وتړله، نومړي ته چې الله(ج) څپاند استعداد ورکړی، مطالعې ته يې مخه کړه، له ليکوالانو او شاعرانو سره يې راشه درشه پيل کړه، په بهيرونو او نورو ادبی غونډوکې يې ګډون کاوه، يوائينۍ موخه يې د خپل ادبپال پلار (اروابښاد اسحاق ننګيال) نوم ژوندی ساتل و، نه سترې کېدونکو هڅو يې خپلې موخې ته ورساوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکوالي يې له مينې مجلې سره پيل کړه او په ۱۳۸۲ کال بي بي سي راډيو کې د ليکوال او پروډيوسر په توګه دنده واخيسته، وروسته تر هغه يې له ډيرو سيه يزو او نړيوالو رسنيو سره کار وکړ لکه: د سياري مطبوعاتي دفتر، صبح بخير افغانستان، (سکولا) بهرنۍ تعليمي موسسې او دالمان غږ راډيو سره د ليکوال، پرديوسر، ډرامه ليکوال او ممثل په توګه دندې تر سره کړي دي.

ارش ننګيال په ۱۳۸۹ کال په ننګرهار کې د مينې په نامه يوه ښوونيزه او تفريحی راډيو جوړه کړه چې تر دې دمه د دغې راډيو د امتياز څښتن او رييس په توګه دنده تر سره کوي.

د يادو کلونو په اوږدو کې د نوموړي ډيرې ليکنې، ډارمې او سريالونه په رسنيوکې خپرې شوې او څلور کتابونه يې چاپ شوي دي.

لومړنی ناول يې ((ولسمشر ماوژلی)) نوميږي چې خورا ډير مينوال لري.

بيا يې يو بل ګټور کتاب (ګټوره روزنه) د تنکيو ځوانانو او ماشومانو اروا پوهنه وژباړه

وروسته له هغې يې د لنډو کيسو لمړۍ مجموعه ((شيبه)) له چاپ راووته چې لوستونکو يې تود هرکلی وکړ او څلورم کتاب يې بيا د ژورناليزم په ډګر کې يو بل نوښت دی ((ښوونيزې راډيو يې خپرونې)) دغه ټولګه د آرش ننګيال د کاري تجربو يوه نمونه ده.

د آرش ننګيال د لنډوکيسو دوهمه ټولګه ((مجسمه)) چې ستاسو په لاسونو کې ده، آرش ننګيال، درنې کورنۍ ته يې او ټولو افغان فرهنګيانو ته د زړه له کومې مبارکي وايم او د لا زياتو پنځونو په هيله يې يم.

عمر دې ډير شه !

په ډير درنښت

ناجيه نجات

بی بی سي16 /10 /2012

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبائیل

ډېره ازادي ښه ښځه هم خرابوي

(روسي متل)

د لمړي ځل لپاره مې مبائیل واخیست، سخته ورته خوشاله وم، ځکه چې له ډېر وخت نه مې ارمان و، چې یو ښکلی مبائیل را سره وي، نه پوهېدم چې څه پرې وکړم، بس کله مې خورلڼو ته زنګ واهلو او کله خپل خپلوانو ته، دا چې کوم کار او مصروفیت مې نه درلوده، نو په کم وخت کې د کرډیټو احتیاجه شوم، بله یې دا چې یوه ورځ د نا اشنا شمبرې نه زنګ راغی، دا چې زه به زنګونو ته ډېره خوشالېدم، نو په بیړه مې اوکې کړ، ها خوانه د هلک غږ راغی، هلک داسې خبرې پیل کړې لکه زما لس کلن ملګری چې وي، له لږو خبرو وروسته مې فون بند کړ او ومې ویل:

-(رانګ) نمبر ته دې زنګ وهلی!

له دغې ورځې وروسته د زنګونو، مسکالونو او مسجونو څه کمی نه و، لنډه دا چې په دغې کمې موده کې چې نه مې غوښتل، له جانداد سره مې ټېلیفوني ملګریتا پیل شوه، شاید علت یې هم زما مبائیل ته د پیسو رالېږل و.

جانداد ډېر سخي او هوښیار هلک ښکارېده، شپه او ورځ به مو خبرې کولې، جانداد ډېر ټوکي هم و، کله به چې خفه وم نو دومره به یې خندولم چې خفګان به مې هېر شو.

یوه ورځ مې زړه غټ کړ او له جانداد سره مې د لېدو ژمنه وکړه، د جانداد لېدو ته مې سخته تلوسه وه، هره شېبه به راباندې کال تېرېده، بلاخیره هغه شېبه هم راغله چې د جانان لېدو ته روانه وم، په ځان مې ډېره خواري کړې وه، د مشرې خور نوې جامې مې اغوستې وې او له مور نه مې د ترور د کور په پلمه اجازه واخیسته او د جانداد لیدو ته روانه شوم، همدا چې د مخابراتو څلور لارې کې رېکشې نه کته شوم، جانداد ته مې زنګ وواهه ورته مې وویل چې زه د مخابراتو په څلور لارې کې ولاړه ! یم ته چېرې یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جانداد ویل چې د ښاروالۍ د مارکیټ لاندې ولاړ دی، لمړی ځل و چې داسې حادثې سره مخ شوې وم، سخته وارخطا وم، هاخوا دېخوا مې کتل، خو جانداد چې څنګه ما په خپل ذهن کې انځور کړی و، هیڅ داسې هلک مې په نظر رانه غی، زړه مې و چې بیا ورته زنګ ووهم، همدا چې فون ته مې لاس کړ د جانداد زنګ راغی، هغه بله نښه هم راکړه، ویل یې چې د ښاروالۍ مارکیټ ترڅنګ د عکاسخانې مخ ته ولاړ یم، لا مې خبرې ته خوله نه وه جوړه کړې چې جانداد په بیړه وویل.

-بس، بس و مې لیدې همداسې مخامه راشه !

زه چې ډېره وارخطا شوې وم، بیا مې هم پیدا نه کړ، دا ځل ما ورته زنګ وواهه، په غوسه مې ورته وویل:

-ته چېرې یې؟ ولې ځان پټوې؟

جانداد چې خندا یې هم په فون کې اورېدل کېده وویل.

-شاته دې ولاړ یم!

لا مې شاته نه و کتلي چې غږ راباندې وشو.

-فرشتې !

غږ مې په غوږونو اشنا ولګېده، په بېړه مې شاته وکتل، ګورم چې یو سپېره زلمی چې وړوکی ګل داره دسمال یې له سره تاو کړی، د مبایل کارټونه یې په لاس کې دي او د معیبونو بایسکل کې بې له غبرګو پښو ناست دی، د جانداد په څېره کې سرخي او په شونډو یې مسکا ښکارېده، خو زه داسې اوتره شوم چې ناڅاپي مې له خولې یوه کریکه ووته ! او منډه مې کړه !

آرش ننګیال، ننګرهار مینه راډیو

2011/ 07/ 06

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰۰ عاجل نمبر

هره انسان د ژوند کولو حق لري

خو هرڅوک یې لیاقت نه لري

(یوناني متل)

ټولو پرې د مرګ فیصله کړې وه، ځو شپېو کې یې وژله، خو هیچا هم باور نه کاو چې نوریې دې په عیاشۍ کې دومره پرمختګ کړی وي چې...

تردې مخکې یې ټوله کورنۍ یوه خوله وه چې نوریه یوه هوښیاره او سپېڅلې پیغله ده چې هیڅ ډول عیب نه لري.

نوریې په داسې حال کې ماته زنګ وواهه چې د سلګو له زوره یې خبرې نه شوای کولای ! که څه هم چې اوښکې د ښځو په ښو کې وي، خو د نوریې سلګۍ دروا غجنې نه برېښېدې.

حیران وم ! هیڅ نه پوهېدم !

له څو شپېو وروسته مې زړه و، چې مبایل بند کړم، ځکه ماته داسې ډېر زنګونه راځي چې خاوند یې خبر نه وي، په هر مبایل کې زما نوم لمړی وي، یانې زما نوم په الف (A) پیلېږي، مبایل مې بند کړ.

لا د ژړا او سلګو په فکر کې وم چې بیا زنګ راغی، ما سلام وکړ ! او هغې له جواب سره زما نوم وا خیست، له لنډ معرفت وروسته یې ویل چې یوه کیسه راته کوي، ټینګار یې کاو چې کیسه یې ولیکم ! خو د نوریې فکري تمرکز راته برابر نه ښکارېده، بار، بار یې ویل

ـما وژني، ما همدا نن وژني !

د نوریې دې خبرو اند ېښمن کړم، ځکه مې خبرې ورسره وغځولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي ووایم چې دا کیسه ما تر ټولو کیسو په سختیو لیکلې ده، ځکه زه د نورېې خبرو سخت حیران کړی وم، د قلم په ځوکه مې نه شوای راوستی ! لکه د مرګ نندارې ته یې چې ناست یم، لکه خیال چې وینم، لکه زما ډېر نژدې دوست، ملګری او خواخوږي چې زما د سترګو په وړاندې وژل کېږي او زه یې د خلاصون لپاره هیڅ هم نه کوم یا یې نه شم کولی.

د کیسې په جریان کې څو ځله مو اړیکه پرې شوه، کیسه هم ترپایه ونه رسېده، خو ما چې څه واورېدل هغه مې ولیکل.

نورېې ویل چې په ټول کلي کې مونږ یوه بې وسه او بې کسه کورنۍ یو، ځکه خو د چا رانه حیا نه کېږي، مونږ فقد یو ورور لرو چې هغه هم ماشوم دی، مشرانې مې خویندې دي، په کلي کور کې مېړونه د سوکالۍ نښه ده چې مونږ نه لرله، څو ورځې وړاندې تربورانو مو له پلار سره په څه خبره جنګ وکړه او زما د پلار یې ډېره بې احترامي وکړه ! که مونږ هرڅومره چغې ووهلې خو زما د پلار شمله یې په خاورو کې ولړله، نور مې چې زړه راتنګ شو او په مبایل کې مې د پولیسو بیړنی نمبر ولیده، له واره مې ورته زنګ وواهه او مرسته مې ترې وغوښته چې دې سره په لنډ وخت کې کلي له پولیسانو ډک شو. دا چې مونږ ډېر دردیدلي وو، مور، پلار ټولو په شکایت پیل وکړ، او ما خو ورته په چغو، چغو وژړل، پولیسان چې زمونږ له بې وسۍ او پر مونږ ظلم نه خبر شول، نو زمونږ تربوران یې له ځانه سره بوتلل او بندیان یې کړل.

نورېې ویل چې د پولیسو مشر چې زلمی هلک و، څو واره په همدې پلمه زمونږ کور ته راغی او له مونږه یې پوښتنې کولې، چې هر ځل یې زه هم له ځانه سره کښېنولم، دا چې پولیسو مونږ سره مرسته کړې وه، ما یې ځان پوروړی ګڼلو او په چای راوړلو به مې یې هرکلی کولو، نورېې ویل چې د پولیسو مشر، په خپل راتګ او بار، بار زنګونو سره غوښتل چې ما سره نژدې شي ! چې همداسې هم وشول.

نیمه شپه به یې راته رنګ وهلو او ما له دې وېرې چې بیا به مو ورته اړتیا پیدا شي تر ناوخته پورې ورسره خبرې کولې، پولس غوښتل چې په خبرو کې له چوکاټ نه پښه واړو، خو ما به یې مخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیوله، پولس په هرځل خبرو کې غوښتنه کوله چې ښار کې ورسره چکر ووهم، یاهم رستورانت ته د تللو به یې راته ویل چې زما ځواب به تل منفي و.

ما غوښتل چې له پولس سره خپلې اړیکې راونغاړم، اما هغه راته اخطار راکړو چې، پلار مور او ان ما هم بند یا نولی شي، چې دې خبرې سره مې غوني زیږه شول، د پولس اخطارنو دې ته اړه کړم چې یوه ورځ یې د دفتر یا نې حوزې ته ورشم، شرط مو یوا ځې لیدل و، خو هغه را سره چل وکړ، هغه را سره دوکه وکړه.

همدا چې د پولیس شعبې ته ور پورته شوم، زما د هرکلي لپاره یې د خوړلو او څکلو ډېر تیاری نیولې و، پولس راته یو ښکلی ټیلفون هم را ډالۍ کړ، پولس مې خوا کې ناست و او هر څه به یې په خوله راکول، له څو شېبو وروسته مې په سترګو تیاره راغله، بیا نو په ځان نه یم پوی شوې.

یو مهال د ځان په درد له ځایه راپورته شوم، دا نو داسې حالت و چې د (ګوتې) په شان بربنډه یم او پولس په خپل مبایل رانه عکسونه اخلی، تر خوا یې یو بل کس هم ولاړ و چې د پوخ عمر خاوند و، که څه هم چې سخته وېرېدلې وم، خو ژر، ژر مې ځان را جوړ که او روانه شوم،ح زړه کې مې ډېرې خبرې وې خو ژبې مې کار نه کاو، ستونی مې بند و، پولس له مټ نه راونیولم او د خپل مبایل عکسونه یې راته ښکاره کړل او راته یې وویل چې که دا خبره رسوا کړم یا هم خبره یې ونه منم، نو زما ټول عکسونه او فلمونه به په خلکو کې خواره کړي.

دا چې په څه ډول خپل کور ته ورسېدم او څه مې وکړل په یاد مې نه دي، له دې پېښې وروسته که پولس هر څومره زنګونه ووهل خو ما قسم کړی و چې هیڅ کله به ورسره مخ نه شم او هیڅ کله به ورسره خبرې نه کوم.

نوریې ویل چې په دې دروان کې شاوخوا یوه میاشت تېره شوه، فکر مې وکړ چې هغې بلا نه بیغمه شوم، خو نن سهار په خواړه خوب وېده وم چې د پلار په درنو، درنو لغتو او کنځلو راویخه شوم، کور کې مو ټول او تر ښکارېدل، پلار مې له وېښتو نیولې وم او د انګړ مینځ ته یې را کشکولم، کور مو له ترونو او د تره له زامنو ډک و، د ټولو په لاسونو کې زما بربنډ عکسونه وو، د عکسو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیدم سره مې پښې سستې شوې، دې وخت کې مې په سر باندې د یوه دروند ګوزار احساس وکړ او سترګې مې پټې شوې.

اوس چې په خود شوم، نو خونه کې یې لاس او پښې تړلې اچولې وم، یم، ور یې را پسې بند کړی دی او هېڅوک نه را پرېدي، انګړ کې مې د مور او خویندو ژړاوې اورم، چې ښیرې کوي.

څو ځله مې مور او پلار خواته راغلل او د پښې په اړه یې رانه پوښتنې کولې، خو ما سره د هغوی د پوښتنو هیڅ ځواب نه و.

نوریې ویل کله به چې هغوی ما نه پوښتنې کولې او ما یې ځواب نه ورکاو نو بیا به یې زما په وهلو او ټکولو پیل وکړ، خو زه لکه بې روحه جسد ورته پرته وم، په درد نه پوهېدم او نه مې اوښکې راتلې، زبون مې وهل شوی و، لکه بت د یو اله ته مې ډډه وهلې وه.

پای کې ټولو فیصله وکړه چې زما سزا یوازې او یوازې مرګ دی، زما فیصله هم همدا ده، نه غواړم چې ژوندی پاتې شم، مرګ د ځان لپاره تر هرڅه غوره ګڼم، مرګ د ډېرو انسانانو لپاره غوره وي او د پټېدو جامه یې وي.

نوریې ویل، نه پوهېږم چې څنګه مې په خونه کې ستا د لنډو کیسو کتاب ته پام شو، دا چې لاسونه مې شاته تړل شوي وو په ډېرې سختۍ مې تړل شوي لاسونه مخې ته را واړول او کتاب مې را واخیست، زه خپل مبایل تل په خپل (ټټر...) کې ږدم چې دې ته د هیچا هم پام نه دی شوی، بیا مې په بیړه تا ته زنګ وواهه!

نوریې نور څه هم ویل، چې ناڅاپه مې د دروازې د خلاصېدو غږ واورېده، پسې مې د ښځو چغې واورېدې چې ویل یې مه یې وژنئ! که ما هرڅومره چغې ووهلې خو اړیکه مې پرې شوې وه!

کابل ۲۰۱۲ د سپتمبر ۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاهي

نیکمرغه هغه دی چې د نورو له ژونده نه عبرت واخلي

حضرت محمد (ص)

د کتاب مینوال وايي چې هر کتاب په یو ځل لوستو ارزي، نو زه هم هر کتاب یو ځل له نظره تېروم، همدا چې خونې ته دننه شوم، د خونې په غولي کې یوه مجله پرته وه، زړه نا زړه مې پاڼې یې را واړولې، ځکه تازه سفر نه راغلی وم او د ستړیا احساس مې کاو، یوه لنډه شان کیسه مې پیدا کړه، کیسه ډېر عجیبه وه، چې څومره مې لوستله لا پسې په زړه پورې کېده، نو څو چې چای تیارېده په لوستو مې پیل وکړ.

د یوه هېواد ولس دومره سپځلی و چې که به یې د خپل هېواد پاچاته ښېراوې وکړې، نو هماغسې به کېدل او که به یې دعا کوله هم قبلیده، هر کله به چې پاچا ظلم او ناروا پیل کړه، نو دغه ولس به په ښېروا پیل وکړ او پاچا به یا په مرګ او یا په ژوند ورک شو.

یو مهال یو هوښیار او چالاکه انسان د پاچاهۍ تابیه ونیوله، ځکه چې دغه چالاکه انسان له ډېرې پخوازمانې په دغه ولس د پاچاهۍ خوبونه لیدل او خپل ټول تدبیرونه یې هم په کار اچولي وو، د خدای کړه دي، یوه ورځ همدغه چالاکه انسان خپلې موخې ته ورسېده، ځان یې د پاچاهۍ پر تخت ولیده، سخت خوشاله ښکارېده. دغه چالاکه پاچا یوه ورځ په خپل هېواد کې اعلان وکړ چې، هر کس، غټ او وړکی، ښځه او نر دې یوه، یوه د چرګې هګۍ راوړي او په میدان کې دې کېدي، ناخبره او خوش باوره ولس همداسې وکړل، هر کس په خپل، خپل واره د چرګې هګۍ په ټاکلي ځای کې ایښودې، کله چې ټولو کسانو هګۍ راوړې، نو څو شیبې وروسته پاچا امر وکړ چې، هر کس دې خپله، خپله هګۍ بېرته واخلي، دا چې هګیو کې فرق نه کېده نو دهرچالاس ته چې کومه هګۍ راتله خپلوله یې، پاچا هغه سپېځلی ولس په حرامو عادت کړل چې بیا یې ښېرا او دعا کوم اثر نه کاو او پاچا د مرګ تر ورځې بادشا پاتې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله مې چې دغه کیسه پای ته ورسوله، نو د کیسې محتوا راته اشنا ښکاره شوه، افغانانو به چې چاته وپتېیله نو یا په مرګ او یا په ژوند یې ورکاوه ! خو اوس...

۰۲ـ۰۷ـ۲۰۱۱

د شپې نهه بجې، مینه راډیو ، ننګرهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

عزم او برى

فولکلوريکه کيسه

عزم د بري لمړی شرط دی

یوه زوړ بزګر له خپلې کورنۍ سره تر یوې اونۍ لاندې ناست و ، چې ناڅاپه یوه غټه مرغۍ راغله او ونه کې کېناسته.

زاړه بزګر چې مرغۍ ولیده نو سم له لاسه یې خپلې ښځې ته وویل چې ژر اور بل کړه او دیګ وربانديې کېږده! ځوی ته یې وویل چې لرګي راټول کړه او په خپله یې لینده تیاره کړه چې مرغۍ وویلي، مرغي چې دا ترتیبات ولیدل د ځان خلاصون یې مشکل ولیده، نو سپین ږیري بزګر ته یې غږ کړ:

! ای ښکاري ! ایا غواړې چې زما په لړه غوښه ځان د نن لپاره موړ کړې او که غواړې چې تل موړ اوسې؟

زاړه سړي لینده ښکته کړه او ځواب یې ورکړ:

-غواړم تل موړ اوسم !

مرغۍ وویل ډېره ښه ده، د ونې بیخ راوسپړه هلته یوه خزانه ده ! وایې خله او ټول عمر موړ اوسه !

پلار، مور او ځوی د ریواړه د بیخ په راسپړلو اخته شول، بلاخیره تر ونې لاندې یې یوه ستره خزانه پیدا کړه، دریواړه ډېر خوشاله شول او کله چې کلي ته راغلل او دا کیسه یې کلیوالو ته وکړه، نو د زاړه سړي یو ګاونډي چې دا کیسه واورېده، خپلې کورنۍ سره سبا سهار وختي له کوره ووت چې خپلې طالعې وازمویې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله يې چې په ونه کې مرغۍ ولیده، نو سم دستي يې ښځې ته وويل چې دیګ تیاره کړه، خو زړې ښځې ورته وویل چې لمړۍ مرغۍ وو له او زامنو ته یې چې وویل لرګي راټول کړي دوی هم ځواب ورکړه چې لمړۍ مرغۍ وو له بیا به نور ترتیبات سره نیسو !

مرغۍ چې د کورنۍ اتفاق او هیله د سر په سترګو ولیدله نو زړه یې کړه او والوته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

توره شپه کې هر سړی ډاربږي،

خو څوک یې وایي څوک یې نه وایي

(پښتو متل)

کله چې د کابل پر سر، د جنګونو له وېرې نه کلي ته کډه شولو، که څه هم چې د کلي ژوند څه بل ډول ښکارېده، خو د ښار له ژوند نه ډېر خوندور و.

شودې، مستې، پوله پټي، بزګري هرڅه کې را ته خوند ښکارېده، اصلي خبره دا وه چې موږ په ښار کې یو ډول نادېده لوی شوي وو، په کلي کې مو ښه ډېره ځمکه، باغونه او دېرې درلودې، خو په کابل کې به کرایي کورونو پسې مو جوړه، جوړه بوټونه شلول، لمړی خو نه پیدا کېده، که پیدا به شو، نو شل شرطونه به یې ایښودل، هم به مو پسې ورکولې او هم به مو زاری ورته کولې، په کلي کې هرڅه پریمانه وو. خو موږ نابلده وو.
زموږ په شان ډېرو کورنیو له جنګونو نه کډه کړې وه، له کابل نه یو کوچېدلی ځوان یوه ورځ په شړمبو کې ډوډۍ چوکه کړه، چې ډېر وخت به خلکو ورته دا پېښه یادوله او خندل به یې.

خو د(بلا) کیسه بیا ډېره په زړه پورې وه، یو وخت داسې هم راغی چې زموږ یو کلیوال چې هغوی هم له کابل نه راکډه شوي وو، په خپله یوه جریب ځکه کې پالیز(هندوانې) وکرلې، پالېز د هغوی و، خو پخېدو ته یې موږ ورځې شمارلې.
څه موده وروسته زموږ په ملګرو کې چا وویل چې پالیز رنګ وهلی دی، بس موږ هم پلان جوړ کړه چې نیمه شپه ورځو او ښې ډېرې هندوانې به شکوو، په ټاکلي وخت ټول ملګري راټول شولو یو کس مو په پالېز ته غلا ته ولېږه او نورو لارڅارله، خو کتل مو چې پالیز کې غبرګ کټونه ایښي دي، چې له دې سره مو پلان شنډ شو.

څو ورځې وروسته نیمه شپه کلي کې د خلکو چغې او شور پورته شو، په بېړه له کور نه ووتم ګورم چې په کلي کې منډې رامنډې دي، چې لږ وړاندې لاړم زموږ کلیوال یانې د پالېز خاوند سخت وارخطا دی او په لاس کې یې ببلچه ده، منډې وهي، بلې خوا نه غږ راځی او وایي چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ هله ټوپک راوړئ.
بل وايي
ـ پام چې ډزې ونه کړئ ! ګنې ټول کلی به وربانديې تبا کړئ.
حیران وم چې څه خبره ده؟ د پالېز له خاوند نه مې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده؟
هغه چې پېښې یې بډوهلې وې او وارخطا ښکارېده د شهادات په ګوته یې اشاره وکړه
ـ ړوند يې؟ هغې بلا ته وګوره ! نژدې يې خوړلي وو.
دې خبره سره مې اندامونه زیړه شول، ګورم چې غټ غبرک شي چې څلور پښې، غټ سر، اوږده لکۍ لري، د پالېز ترڅنګ ولاړ دی، کرا ، کرا خلک ډېرېدل، چا به ویل چې سپې ورپسې خوشې کړئ ! چا به ویل چې په ماشینې یې وولئ، چا به څه او چا به څه ویل.

خو پای کې مشرانو وویل، چې ټول خلک دې خپلو کورنو یا جوماتونو ته لاړ شي، کله چې خلک کورونو یا جوماتونو کې پټ شول، نو یو کس به لاټین په لاس بام ته ورپورته شي چې بلا سمه ښکاري شي او دوه کسان به یې په یو ځای وولي، داسې نه چې بچ شي او نورو خلکو ته زیان واړوي، د مشرانو خبره ومنل شوه. ټول په وېرې د کلي جوماتونو ته ننوتلو، ور او کړکۍ مو په ځان پسې بندې کړې او ټول کړکیو ته غوږ شولو.
دوه کسان له ماشینونو سره د بلا مخامخا یوه بام ته ورپورته شول، چې همدې ځای نه یې وویلي، د پالېز د خاوند کور چې بلا ته نژدې و، له وربېرې خپل کور ته نه شو تللی او نه د کور خلک د باندې راوتلی شول، بلاخره د کور ور یې ورته خلاص کړه او دی په یوه منډه کور ته وردننه شو او وره ته تمبې واچول شوې، شېبه وروروسته مو کتل چې د پالېز خاوند له لاټین سره بام ته ور پورته شو، همدا چې لاټین یې بلا خوا ته ورځولنډ کړ، ټول حیران دریان شول، چې نا څاپه د خندا غږونه پورته شول، ګورو چې کټ په دوو پښو ودرول شوی دی، یو سرته یې بالښت ابښی دی چې سم دم د بلا سر ترې جوړ شوی او روجایي د کټ بل سر ته د بلا لکۍ جوړه شوې وه، د پالېز خاوند په خندا، خندا وویل:
ـ کټ په خپله ما دلته کېښود چې پالېز کې ویده شم، زه چې کورته اوبو پسې لاړم، بیرته چې راغلم کټ نه بلا جوړه شوې وه.

29.03.2010. کابل، کارته نو خپله جونګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړه مارغان

مصنوعي پښه د اصلي او

د پلار ښځه د مور ځای نه شي نیولی

نارو ېژي متل

پوره دوه میاشتې وروروسته، پوهنتون نه، خپل کور ته راغلم، همدا چې د برې ته ورسېدم، ګورم چې ابا مې وارخطا ، د ونې شاخوا تاوېږي او پورته ګوري، ما وې چې کوم ماشوم ونې ته ختلی دی او دی ورته په قهر دی، خو په ونه کې ماشوم نه ښکارېده ، سمیه کې یوازې د چنچڼو ، ترنم اورېدل کېده ، لږه شبېه ورته ځېر وم، چې د ابا مې راته پام شو ، حالت یې بدل کړ او د سترې مشې په اراده اشاره را وکړه، مخ ته یې ورغلم او لاسونه مې ورته ښکل کړل، ابا مې وارخطا ښکارېده، لاسونه یې ترپخوا ډېر رپېدل، پوښتنه مې ترې وکړه، خو لکه چې نه یې غوښتل راته څه وو ایي، غلي یې پورته ونې ته وکتل او سر یې د خواشینۍ په شکل ښې او چپ لورته وخوراو. بیا مې ترې پوښتنه وکړه، ابا مې عجیبه کیسه راته وکړه، ډېره عجیبه !

ابا مې زما په اوږه لاس کېښود ، په خپل کونځۍ وچلي یې ګوتې راټینګې کړې، پسې په کټ کې وغځېده، کېدای شي چې غاړه یې سترې شوې وه، په شونډو یې مسکا او هېښتیا له ورایه ښکارېده، په کراره یې وویل.

ـ کله چې د پسرلي وروږمو ژمی پسې واخېست او د دېرې وخت راغی، نو ما هم دلته چې اوس زه او ته ناست یو، کټ واچاو ، ډېر وخت پاس نه شم کتلی، اوس خو بوډا یم کنه !

ابا مې چې کټ کې ملاست و او زه یې څنګ ته په ژۍ ناست وم، کله ماته او کله یې پورته ونې ته کتل چې یو ببرخاښ کې یوه ځاله هم ښکارېده چې وانبه ترې ځوړند و ، ابا مې پام ځانته واړو.

ـ ځویه ! په هاغې ځاله کې یوه جوړه ډېرې ښکلې مرغۍ اوسېدې، ډېر ښکلي غږونه خدای پاک ورکړي وو ، ډېره مینه یې له یو بل سره درلوده، څه موده وروروسته یې هګۍ هم واچولې او هغه ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راغله چې د کټ څنګ ته مې د مرغۍ مړ بچی پروت و ، چې پام مې شو ، نو د مرغیو بچي له هګیو نه راوتي وو.

مور او پلار يې تر پخوا ډېرې الوتنې کولې او خپلو بچو ته يې غله دانه را وړله.

ابا مې غلی شو ، بیا يې ونې ته وکتل او په خواشینۍ يې وویل

ـ څو موده وروسته ښځه مرغۍ له خپلې جوړې سره را نه غله، فکر کوم چې چا وېشتې وه، څو ورځې مارغه په يوازې ځان بچو ته دانه راوړه، بله ورځ مې چې ورته پام شو ، نو يوه بله مرغۍ هم ورسره راغله او د ځالې شاوخوا يې شور پيل کړ.

د ابا له دې خبرو سره پوی شوم چې د مارغانو بچي لکه چې کوم مار خوړلي، خو زما فکر درواغ وخوت، ابا مې چې پاس کتل وویل.

ـ لږ وروسته مې چې کتل، نوې چنچنې له ځالې نه د بچو په راغورځولو پيل وکړ او په ډېر لند وخت کې ځاله تشه شوه.

لغمان، د بسرام کلي، خپله جونګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چنده

هغه قاضي چې د يوې خوا وينا واوري

نو هيڅ يې هم نه دي اورېدلي

انګلسي متل

له ډېرې مودې وروسته مې د پلار جان او مور جانې د مزار ليدو ته د کلي په لور روان شوم، له هماغه پيل نه چې روان شوم، ځان راته يو ډول مظلوم او بې کسه ښکارېده، خو کله، کله به مې ځان ته ډاډ ورکاوه چې اوس زه خپله پلار يم، د کورنۍ مشر يم، خو د پلار او مور ځای هېڅوک نه شي ډکولی.

همدا چې د کلي هدېرې ته ورسېدم هغه وخت مې را ياد شو چې د پلار جنازه مې د ګڼو ولسونو، دوستانو او خپلوانو په بدرګه همدغې هدېرې کې خاورو ته وسپارله، خو چې پام مې شو دا بله پېښه وه، د ګڼې ګونې په ليدو سخت ووېرېدم، چې زموږ په کلي بيا څه ټکه را لوېدلې؟

مخکې لاړم او د يو پخواني کليوال ملګري ترڅنګ غلی کېناستم، په لنډه شېبه کې پوی شوم چې منصور په زندان کې وفات شوی دی، د منصور کيسه څه عجيبه شان راووته اند ېښنه مې لا پسې ډېره شوه چې دغه بې وسه کليوال چې هيڅ کله يې چا ته ضرر نه و رسولی، ولې اعدام شو؟

کليوالو، ويل چې منصور ټول عمر د خلکو مزدوري کړې ده، خو خپل ماشومان يې لکه ګل ساتل، خوښ او خوشاله ژوند يې درلود، کله به ايران او کله پاکستان ته د مزدورۍ لپاره تللو، خو هيڅ کله يې چا ته لاس نه و اوږد کړی او هيڅ کله يې بنيادم ته زيان نه رساو.

له ځان سره په ژور فکر کې شوم چې دومره ښه انسان نو ولې زندان ته ولاړ او ولې هلته اعدام شو؟

خو لږ وروسته چې له کيسې خبر شوم، مبايل مې له ډاګې وواهه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوالو ويل چې منصور څه موده مخکې خپله مېرمن په ماشينې ووېشته او مړه يې کړه، مصنور ويل چې مېرمنې يې مبايل کې له نا اشنا کس سره خبرې کړې، حال دا چې مېرمنه يې ساده کليواله او د شپږو بجو مور وه چې د مبايل په کارونې هم نه پوهېده، کومه ورځ نا پېژانده نمبر يې ددې لپاره اوکې کړی و چې، فکر يې کاو خاوند يې دی، نو هغه کس چې کله د ښځې غږ اورېدلی و، بيا يې بار، بار زنګونه وهل، منصور په قهر شوی و چې ګواکې مېرمنې يې يارانه شروع کړې ده، نو ځکه يې ووېشته. کليوالو ويل چې منصور بيا ايران ته وتښتېده او انترپول پوليسو ايران نه افغانستان ته راوسته او دلته يې شل کاله بند باندې محکوم کړ، چې دی هم د يو کال بند له تېرولو وروسته د ناڅاپې ناروغۍ له امله مړ شو.

يوه کليوال جوړه قبرونو ته لاس ونيو ويې ويل:

-هااغه يې ماشومان دي!

پسې له ځايه پورته شو

-را ځئ! چې (چنده) ورته ټوله کړو.

لغمان ولايت د بسرام کلی

2012/ 03/ 07

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشالي

د نورو خلکو له اوښکو څخه ډکې سترګې

په خوشالۍ بدلولستره خوشالي ده

(بودا)

د ژوند هره شېبه راته سترې کوونکې وه، نه کار خوند راکاوه او نه کور، هیڅ ځای راته خوشالوونکی نه و، د ښه او خوشاله ژوند ډېرې هڅې مې کولې خو خوښي رانه مروره وه، زما خواته سهوه کې هم نه راتله.

نن سهار هم د نورو ورځو په څېر په مات زړه د دفتر پر لور روان شوم، کله چې تم ځای ته ورسېدم نو پوی شوم چې د دفتر موټر هم رانه تللی دی، ځکه چې زه ناوخته راغلی وم، بې له ځنډه ښاري ټکسي کې کېناستم، همدا چې موټرته پورته شوم، د تل په څېر مې راډیو ته پام شو، راډیو کې په فلکلوریکو کیسو خبرې کېدې، دا چې زه د راډیو سخت اوربېدونکی او مینه وال یم نو د چا خبره ورته غوږ، غوږ شوم.

خدای مې دې غاړه نه بندوی نطاق د فرانسې او که کوم بل ملک به و، یوې پخوانۍ کیسې ته اشاره وکړه چې د خوشالۍ په هکله وه، د کیسې سوژه مې خوښه شوه او لا پسې غوږ شوم، یو نیم ځای کې به د موټروانانو بې ځایه هارنډونو زما فکري تمرکز والوځاو، او یو نیم ځاي کې به د ناستو سپرلیو بې ځایه خبرو او بحثونو.

کیسه ډېره په زړه پورې وه او خپل ټول پامې کیسې ته کړ، نطاق کیسه داسې پیل کړه.

- پخوا زمانو کې د فرانسې د پاچا نازولی ځوی په داسې رنځ اخته شوی و چې، د دنیا ټول طبیبان یې له رغولو عاجز پاتې وو. پای کې پاچا د نړۍ نامتو طبیبان او نجومیان را وغوښتل چې د ځوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښه کېدا لپاره يې د حل لار ولټوي، نجوميان په دې سلا شول چې که چېرې دغه ناروغ ته د نړۍ د خوشاله انسان جامې واغوستل شي نو ، ډېر ژر به روغ شي.

پاچا همداسې وکړل او د نړۍ هر ګوټ ته يې خپل سپاهيان ولېږل چې د نړۍ د خوشاله انسان جامې که په هر قيمت وي رايې وړي، سپاهيان هر کلي او هره سيمه له نظره تېره کړه، خو داسې څوک يې پيدا نه کړ چې تر ټولو انسانانو دې خوشاله اوسي.

سپاهيانو خپله هڅه پای ته نه رسوله، يوه دله سپاهيان د يوه کلي تر څنګ لټه کوله چې ناڅاپه يې د يوه زلمی غږ يې تر غوږونو شو ، چې د زړه له تله يې سندره زمزمه کوله او په غږ کې يې خوښي هر چا حس کولی شوای. سپاهيان په يوه منډه د غږ خاوند په لټه شول او هر سپاهي بېړه کوله چې د غږ خاوند پيدا کړي، سپاهيان د غږ په خاوند پسې يوه بڼ ته ورسېدل، ګوري چې يو زلمی ناست دی او ترنم کوي، د سپاهيانو مشر ورغږ کړ، زلمي خپل سر راپورته کړ، سپاهيانو چې کله د زلمي خوشاله څېره وليده لا پسې باوری شول، يوه سپاهي چې تر ټول يې بېړه ډېره وه، ورمنډه کړه چې کميس ترې واخلي، همدا چې زلمي ته وړاندې شو ، ګوري چې زلمی بربنډ دی، خو تر هرچا خوښ و.

د کيسې په اورېدو مې په زړه کې د خوشالۍ احساس وکړ، خپل ژوند راته ډېر سوکاله او ارامه ښکاره شو ، زړه کې مې شکر وېست، او په ډېره مينه د دفتر په لورمې قدمونه ګړندي کړل.

مينه راډيو ، جلال اباد

2011/07/08

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مينې اشارې

مينه هغه بلا او مصيبت دی چې

هرڅوک يې غوښتونکی دی

افلاطون

راډيو کې مې دنده واخېسته، ډير ورته خوشاله وم، زړه مې غوښتل چې هرڅوک مې وپېژني، هرڅوک مې غږ واوري او خوښ مې کړي؛ که ناروغ شم يا خپرونه کې برخه وانه خلم نو پوښتنه مې وکړي، هره شپه راته زنګونه راشي او د ډيرو اړيکو خاوند ښکاره شم...

عجيبه وه، زما خوب سم تعبير شو، په ډير کم وخت کې مې د خلکو زړنو کې ځای پيدا کړ، زما له اوريدونکو سره مينه وه، ځکه خو هرچا زياته مينه راکوله، خو د سلګۍ اړيکې داسې را سره ټينګې شوې، چې ما به يې په زنګ خوښي محسوسوله او هغې به هم له زنګ وهلو نه خوند اخيسته، چې ځانګړې مينه يې له اړيکو نيولو او فرمايشي سندرو سره وه، هغې به تل رومانتيکې او مستې سندرې غوښتې، خو زما خپرونې ته له ټيلفون کولو سره د هغې مينه ددې له امله هم زياته وه، چې کله به ما شخصي ټيلفون نه هم په خپرونه کې راسره اخيسته، فرمايش به يې ورکاوه او د خوښې سندره به يې بې نوبته هم نشريده.

د سلګۍ د خوښې سندرې مې ځکه ورته بار، بار نشرولې چې ما هم خپل ځان پکې ليده، ما به تر پايه ټکي په ټکي اوريدې او د ځان په طرف اشارې به مې پکې ايجادولې او لټولې، داسې لکه سلګۍ چې، کله رانه مينه غواړي، کله ګيلې کوي، کله شوخي کوي، کله زما له بې وفايۍ نه وېريږي.

له ځان سره به مسکی شوم، فکر به مې وکړ چې سلګۍ له زړه نه راسره مينه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې به خپله مینه ښودله، مسجونه یې رالېږل، تر دې چې زه پوره باوري شی وم، چې سلګۍ راسره مینه لري؛ ما د هغې په هره ټلیفوني مکالمه او د سندرې په هر فرمایش کې د محبت هغه ټولې اشارې چې حس کولې او لټولې هم لیدې.

خو یو مهال مې یوې عجیبې خبرې ته پام شو او سخت ټکان مې وخوړ، هغه دا چې سلګۍ دا ټولې اشارې زما په واسطه بل چاته لېږلې، یانې زه یې فقد د یوې وسیلې په توګه استعمالولم. له ځانه سره سخت خجالته شوم، ځان راته ماشوم ښکاره شو، سلګۍ یو ائې سلګۍ را پرېښودې او په خندا د خپل زړه په لاره لاړه.

جلال اباد مینه راډیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالر

هغه چې زر نه لري، ځان خو لري

فرانکلین

بس د تقدیر خبره ده، ټول عمر مو د ښار په شر او شور کې ژوند تېر کړ، خو هغه د چا خبره بخت مې ان د اوو غرونو شاته له یوې کلیوالې، دینداري او پښتنې پېغلې سره وتړل شو.

مخکې له دې چې د خسر په درګا پښه کېدم نو یو لړ شرطونه یې رباندې کېښودل، چې لمونځ به کوم، ږېره به پرېږدم، خوله یا هم پټکی به پسره وم، پرته د دروازې له ټکولو باید کور ته یې د ننه نه شم او داسې نور ډېر شرطونه وو چې له دې خبرو سره مې په پوره مانا وپېژندل.

خو ما له دې خبرو سره هیڅ کومه ستونزه نه درلوده، ځکه تازه د طالبانو واکمني تېره شوې وه، تقریبا په شرایطو برابر وم.

دا چې له ماشومتوبه دوستانو کره تګ راتګ کې چندانې باتور نه وم، نو له کوژدې پرته چې په ساده شکل مو ترسره کړې وه، بیا نه وم تللی.

مور مې هر وخت ټینګار کاو چې یو ځل مې د خسره پوښتنه له نژدې وکړم او کور ته یې لاړ شم، خو زما زړه نه غوښتل، ځکه پوهېدم چې هغهٔ کور کې نه شم ځړېدلی، نو څه ته په ګرم، ګرم ور روان یم؟ اما داسې هم نه شوای کېدای څنګه چې ما غوښتل.

هغه ورځ ډېر ژر راغله چې د خسر د کور لار مې لنډوله، ماښام، ماښام ورسېدم، له ډوډۍ خوړلو وروسته د خسر له پوښتنو سره مخ شوم،

- عمل لرې؟

څه کار کوې او څومره درس دې ویلی دی؟ او...

(c) ketabton.com: The Digital Library

مابه دروا غ او رښتیا سره یو ځای کول او پوښتنې به مې بې ځوابه نه پرېښودې، هسې خو خلک وایي چې دوه روپۍ پور، ځوی په بازار لوی که.

د ماسخوتن لمونځونه مو وکړل او خسره سره په یوه خونه کې د خوب په تمه مو سرونه کېښودل.

لا مې یو اړخ خوب هم نه و کړی چې ناڅاپه، په لوړغږ د (الله اکبر) او (بسم الله الرحمن الرحیم) نارې شروع شوې، سخت وو بېرېدم، پسې د ښځو غږ پورته شو چې شکرونه یې ویستل، خو د باندې وتلو جرات مې ونه کړ. کله مې چې د ماشومانو غږونه او خنداوې واورېدې نو په بېړه پاڅېدم، فکر مې وکړ چې ګواکې لمر را پورته شوی او زه لا ویده پاتې شوی یم، خو د وره له چولې مې چې د باندې وکتل توره شپه وه. په همدې سوچ کې ناست وم چې د خسر د ټوخي غږ مې راننژدې شو، د رنګ شېبېه کې د اوبو لوټې سره په خونه راننوت.

له لمانځه وروسته سم دستي چای تیار شو، غټ او واړه خونې ته راغلل، خو چای یوازې زما او زما د خسر لپاره و، ماشومان او ښځې وړاندې ناست وو، خو د پرون ماښام په پرتله ټوله کورنۍ بدله ښکارېده، فکر مې وکړ چې شاید زما لپاره خوشاله وي، خو چې سترګو لاندې مې کتل، اشارې هم کېدې، زړه کې مې شک پیدا شو، کله مې ځان ته کتل او کله مې ډوډۍ خوړلو ته پام کاو، چې دې وخت کې یوه (غوټه) زما د خسر په مخ کې کېښودل شو، خسر مې پرته له مقدمې وویل.

-ځویه! دغه (پنډ) کې څو ډالره دي، یو کاروبار به پې شروع کړې، زه سپین‌ږیری یم او زامن خو مې وینې چې ماشومان دي، پردۍ مزدوري نه به خلاص شې! هم به کار وشي او هم به پیسې خوندي وي.

ددې خبرو په اورېدو حیران ځکه شوم چې، دا کلیوال خلک او دومره ډېرې پیسې؟ هغه هم ډالر؟ که رښتیا ووایم، زړه کې سخت خوشاله وم چې د اسې شتمنې کورنۍ سره مې مخه شوه، که په دوی وورېږې نو په ما خو به وشاڅې، له واره مې په پلان جوړولو فکر کول پیل کړل، چې خسر مې پنډ کې راکش که.

-ځویه! یو ځل به یې حساب کې! زه خو ولاکه د دغو پیسو په حساب پوهېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما چې دوه سترګې د پیسو په پنډ ننښتې وې او د ډالرو (څېور) عکس له ورایه سترګکونه را وهل، پنډ مې ځان ته راکش که او د (ګل سیب) د سمال غوټو په خلاصول مې پیل وکه، همدا چې پنډ خلاص شو، ناڅاپي مې له خولې (اهه) ووت ! ځکه چې هغه څېور جورج واشنګټن نه، د بشرحقونو ریسه سیماثمر او د حامد کرزي د موقتې دورې د کابینې عکسونه یا (بروشرونه) وو چې د شپې لخوا الوتکو د عامه پوهاوي لپاره شېندلي وو.

خو زه تر دې دمه ځان ته داډ ورکوم، که هغه ټول ډالر هم وای، نو اوس به راسره یو سنټ هم نه وای پاتې، خو دهغې کلیوالې، ساده او سپېڅلې کورنۍ اخلاص اومهرباني اوس هم راسره شته.

آرش ننګیال-د مینه راډیو

2012/ 03/ 20

زنداني

ازادي تر بادشاهیه هم تېرې که

چې د بل تر سیوري لاندې شي زندان شي

(سترخوشال خان خټک)

وایي، حضرت یوسف (ع) ویلي چې زندان د انسان د اصلاح او په بدو باندې د پښېماني ځای ځایګی دی، خو په افغانستان کې بیا زندانونه داسې نه دي، ددې هېواد زندانونه ان سم او په لاره خلک هم جرم، قتل او مخالفت ته اړ باسي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

منصور لا اتلس کلنی ته نه و رسېدلی چې د بشر د حقونو مدافعینو غراب او زولنې کړو ، منصور په یوې مظاهرې کې نیول شوی و ، منصور د خپلو دوو همزولو ملګرو وژنه غندله او نړیوال ځواکونه یې یرغلګر او د بېګنا خلکو قاتلین بللي وو.

هغه یې د ترهګر په نوم دوه کاله زنداني کړ، ځکه په هغه یې دا منلې وه چې ګواکې له مخالفینو سره لاس لري، هغه ویل چې دا هرڅه یې د وهلو او ډول، ډول سزا ګانو په زور منلي دي.

زموږ د کلي کور په ځوانانو کې منصور په نیکو او ښو اخلاقو شهرت درلوده او پینځه وخته لمونځ په جمعه او دین داري ورته میراثي خبره وه.

د کورنی په ډېرو منډو او هڅو، کله چې له دوو کلونو بند وروسته راخوشې شو، بیا نو هغه منصور نه و چې موږ لیدلی و، زړه یې له عقدې او کرکې ډک و او دا یې ارمان و چې یوه ورځ د دولت او بهرنیو ځواکونو پر وړاندې ټوپک را پورته کړي او مخامخ ورسره وجنګېږي، هغه خپل ضد پوره کړ !

نن د منصور د ازادی لسمه او شهادت لمړی ورځ ده، هغه له بهرنیو ځواکونو سره په مخامخ جګړه کې په ګوګل سوری شوی دی.

جنازې ته راغلو ټولو خلکو ویل:

-منصور خو په زندان کې طالب شو !!!

کابل کارته نو- 2012 /10 /01

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا

دښځې ښکلا باید ، د هغې د بدن پر تناسب پرتله نه کړای شي

پکار ده چې دهغې اغېزې ته پاملرنه وشي.

(مادام دولامبر)

ټوله پوهنځی کې یې د ښایست نغارې غږېدې، هېڅ مثاله یې نه و ، ګڼې زموږ د پوهنتون ځوانان یې شاهدان دي او دروغ د ایمان ضرر دی.

زموږ یوه استاد به ویل چې د وجود او اندام تناسب ته ښکلا وایي او ځینو به ویل چې نه، ښکلا د هرچا په سترګو کې وي.

برېښنا د هرچا له نظره ښکلې وه، په لمړي ځل لیدو به یې هرځوان لیونی کړی و ، خو خدای داسې اخلاق ورکړي و چې په دوهم ځل لیدو به یې د زړه ټولې بدۍ هېر شوې او ځان ته به خجالته شو.

یوه ورځ په ناڅاپي توګه خبر شو چې برېښنا نامزاده شوې او شاوو یې په امریکا کې اوسیږي.

ځوک خوشاله شول او ځوک پرې خفه شول، بس د هر چا نظر توپیر لري، دا چې برېښنا زموږ ټولګي کې وه او ټولو ته منلې او اخلاقي جنۍ معرفي شوې وه، درنګ شپبه کې مو د هغې د کوژدې په شیرینۍ کې ښایسته محفل جوړ کړ او مبارکۍ مو ورکړې.

دې مودې کې زموږ رخصتي هم راغله، ټول خپلو کورنو ته ولاړو او د اوږدې مودې خدای په اماني مو وکړه او هغه ورځ مې هم په یاد ده چې بېرته د پوهنتون تلو ته وارخطا وو ، شاید ژوند همداسې په بیړه او په منډه وي، خو د ځوانۍ شېبې لا کړندۍ وي.

کله چې له رخصتۍ راغلو او ټولګیوالو سره مو روغ بړ وکړ، نو برېښنا کې راته لوی بدلون ښکاره شو ، ان چې حیران شوم، هغه ټپه رایاده شوه

که په ښایست مې خفه کېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور به د ځمکې خوب کومه چې ژبړه شمه

فقد همداسې وه.

چې پام مې شو نو نجونو ته هم اندېښنه پیدا شوې وه، ټولې ترې چاپېره شوې او دا ولې؟ دا ولې؟ شروع شول.

دې سره برېښنا لکه خپلو نژدې دوستانو ته چې ډک زړه تشوي، په داسې چغو یې ژړا پیل کړه چې موږ ټول یې وارخطا کړو، نجونو خو ښه شېبه ورسره اوښکې تویې کړې.

نور مې چې زړه راتنګ شو او بې علت خفګان راته بې عقلي ښکاره شوه په قهر مې ترې پوښتنه وکړه:

ـ اخیر څه شوي؟ مړی نشته او ویر یې شته؟؟

دې سره تولګي کې خاموشي خوره شوه، د برېښنا ژړا په سلګو بدله شوه او دومره یې ووې:

ـ نامزاد مې امریکې نه راغی، زه یې خوښه نه کړم، مخکې له واده یې طلاق راکړ.

دې خبرې سره هرې خوانه غږونه پورته شول

ـ دا څه وایي؟

- اوو هو؟

ـ دا ولې؟

خو ددې پوښتنو ځواب هچا سره نه و.

له هغې ورځې وروسته، رانه ښکلا ورکه شوې ده، هرچاته د شک په نظر ګورم، د بدرنګۍ او ښکلا توپیر راته ګران شوی دی ! ښکلا یانې څه؟؟؟

مینه راډیو-۲۰۱۲کال دجون ۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاډیوان

امیرچي ظلم کاروي، اوربل په ټول دیاروي

پښتومتل

له ډېرمودې وروسته مې د ګاډۍ (بګۍ) شرنګا واورېده، ګاډۍ لکه ناوې په قیر سړک روانه وه، د رنګارنګو ټوټو او ځنډیو نه ډکه وه، ماشومتوب یې رایاد کړ ! چې په خامه سړک به کړه وړه روانه وه ! لکه زانګو ټالونه به یې وهل، له لنډې شېبې وروسته به پکې خوب وړی وم.

زما خواکې ناست سردار اکا چې زموږ د کلي مشهور ټوکمار دی، پرې غږ وکړ:

ـ قومندانه ! ! څو ګاډیوانان دي؟

له دې سره ناستو ملګرو، وخندل د(څو ګاډیوانان دي؟) خبرې راز له دوی سره و، خو زه ګاډیوان او قومندان ته سوچ وړی وم، نور مې چې وار نه کېده ! سردار اکا نه مې د ګاډیوان په هکله پوښتنه وکړه، هغه عجیبه کیسه را واوروله.

سرور اکا ویل چې ګاډیوان د وسلوالو په دوران کې د رښتیاوو قومندان تېر شوی دی. هغه ویل چې ډېر زبردسته قومندان و چې خلک یې له تش نوم نه رپېدل، سرور اکا ویل چې قومندان چې شل کاله قومندانی کړې ده او د قدرت په وخت کې یې پوره څلور ودونه د ټوپک د شپېلۍ په زور کړي او دوه ویشت زامن لري چې اوس خپل پدري کسب، ګاډیواني کوي، نو هر ځل چې ګورو ګاډۍ ته نوی کس ناست وي.

سرور اکا چې له خندا شین و او هرې خبرې سره به یې یو ډول تمثیل هم کاوه، وویل:

ـ قومندان په خپله خپل زامنه سم نه پیژني نو موږ به یې څه وپېژنو ! ځکه ورته وایو چې څو ګاډیوانان دی؟

3/4/2012لغمان ولایت ـ د بسرام کلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملایک غوندې انسان

دغله او شتمن ترمنځ دومره توپیر دی چې

غل یې له شتمن نه غلا کوي او شتمن یې له غریبو نه

په اوسنۍ نړۍ هرڅه په پیسو پورې تړلي دي، ان خندا هم په پیسو پورې تړلې ده، هغه کسان چې ژوند یې جوړ وي او جیب یې ډک وي، تر غریبو او نادارو خلکو ډېر خاندي، دا خبره ما ته په اثبات رسېدلې ده.

مدیر صیب ګل خان سره چې کله مخ شوی یم، نو خوله به یې له خندا ډکه وه، داسې نه ده چې ګواکې مدیر صیب کوم لوی تجار دی یا هم وزیر او د پالرلمان وکیل دی.

نه !

هغه د پوهنې وزارت کې یو عادي مدیر دی، خو ګټه وټه یې له (الکوزی تجار) نه کمه نه ده، هره ورځ مې چې ترې پوښتنه کړې

ـمدیر صیب ! نن دې کومه (ولجه) په ګوتو درغلې او کنه؟

مدیر صیب به، په خندا وویل:

ـهو ! دېرش، څلوېښت، شپېتنگ غوړي(زرګوني) مې جیب ته کړي دي !

خو نن مې چې مدیر صیب ولیده، هغه پخوانۍ شوخي او خندا مې پکې ونه لیده، نو ترې پوښتنه مې وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ مدير صيب ! څنګه غلی يې؟

مدير صيب په خواشينۍ راته وويل چې ريس يې بدل شوی دی او سم ملايک غوندې انسان دی ، يوه روپۍ رشوت نه خوري !

ما هم له مدير صيب سره خپله خواشينۍ شريکه کړه او د حل لار په لټولو مې ورسره خبرې پيل کړې، مدير صيب راته په ډېر اطمينان وويل چې د انديښنې خبره نه ده، ځکه په لنډ وخت کې به يې د ځان ملګری کړي.

لا اونۍ نه وه تېره شوې چې يو ځل بيا د مدير صيب خواته ورغلم، همدا چې مدير صيب له لرې وليدم نو له ځايه راپورته شو او په خندا يې وويل:

ـ سړی مې بلد که ! ژغ مې پرې کېښود ! خو لرې روپۍ نه اخلي !

کابل کارته نو

26/ 09/ 2012

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی کور

عاقلانو لره څو رنگه حکمت دی

لیونیو یو د عقل حکمت نه زده

(ستر خوشال خان بابا)

ربښتیا چې عزت او ذلت د الله له لوري وي، ها د چا خبره که په منډه وای، نو سپی به پاچا و.

زه د کورنۍ تر ټولو کوچنۍ ځوی یم، اوس مو ژوند مخ په ښه کېدو روان دی، ځکه چې وررونه مې د کاروبار خاوندان شول، درس او سبق مو وویلې او د بې وسۍ د برې شپې ورځې مو هم نر غوندې شاته واچولې.

څه موده وړاندې بسهودو ولسوالۍ کې خپل نوي جوړ شوي کور ته لاړو ، دا چې د بر کلونه مو د ښار په شور کې ژوند کړی و ، نوي کور کې ژوند کول راته خوندور ښکارېده، روانې اوبه، ونې غنمې او سمسورتیا ، هر څه ته په تعجب کې وم او د خوشالي الوتنې مې کولې.

بوډا پلار به مې مازدیگر سطل واخیست او پټو نه به یې تازه ترکاري راوړه، مورې به چمن کې ناست و او ماشومانو به پکې غبرې وهستې، لکه د کلونو بندیان چې ازاد شي.

یوه ورځ مازدیگر مهال د بهسودو سېند خواته په مزه، مزه روان وم او خپل چپتر مې لوسته، چې غږ راباندې وشو.

ـ حاجي صیب زو ! وه د حاجي صیب زویه !

چې ومې کتل، گورم چې غمخور دی ! غمخور یو وخت زموږ گاونډی پاتې شوی دی او دغه تخلص پرې ملگرو ، ور تپلی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غمخور د ډېرې غیر حاضرۍ له امله ښونځی پرېښود ، ګنې ما سره به اوس د حقوقو پوهنځي کې و.

ستړې مه شې مو سره وکړه، خو د غمخور سلوک تر پخوا ډېر بدل ښکارېده.

ست مې ورته وکړه، هغه هم پوی شو چې زموږ کور دلته راغلی دی، د کور مبارکي یې راکړه او شاوخوا سیمه یې له نظره تېره کړه، ښیرن پکول یې له سره پورته کړ او ارامه یې وویل:

-باداره ! ته چې دلته ام (سګرټیان) نه وهې ! خدای به وهلی یې !

نوره یې ملا کړوپه کړه او بې له خدای په امانۍ نه روان شو.

ننګرهار بهسود -د سروري صیب دوی کور

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library